

## Young Migrant Integration Leaders [EXEMPLAR]

### IO1 – Program nauczania dla prowadzących integrację

#### Moduł 2: Komunikacja międzykulturowa i kompetencje międzykulturowe

##### Materiały do samodzielnej nauki

#### Wprowadzenie do modułu:

Jest to drugi moduł programu nauczania liderów integracji. Moduł ten dotyczy tematu "Świadomość i kompetencje międzykulturowe", który zawiera definicje ważnych terminów; przegląd tego, jak "kultura" jest rozumiana i wyrażana; widoczne i niewidoczne części kultury; proces samoidentyfikacji; i wreszcie symulacja spotkania dwóch kultur, co stawia przed uczestnikami wyzwanie znalezienia kluczowego sposobu interpretowania zachowań kulturowych i radzenia sobie ze zjawiskiem szoku kulturowego.

<b>Osiągnięte efekty nauki:</b>	<p>Wiedza: Rozpoznawanie własnej tożsamości kulturowej, a także wartości, zwyczajów i schematów interpretacji ukształtowanych przez kulturę; rozpoznawanie i docenianie różnic i podobieństw w zachowaniach kulturowych, zwyczajach i wartościach; interpretowanie zachowań kulturowych, zwyczajów i wartości w kontekście; interpretowanie i rozumienie niewerbalnych stylów komunikacji między kulturami.</p>
	<p>Umiejętności: rozwijanie umiejętności komunikacji międzykulturowej; rozróżnienie między kulturowymi i osobistymi cechami ludzi; stosowanie metody umożliwiającej autorefleksję w celu odkrycia stereotypowych założeń; wykorzystywanie empatii w celu ułatwienia zrozumienia ponad granicami kulturowymi.</p>
	<p>Postawy: podejście do sytuacji kulturowo niejednoznacznych, z otwartym umysłem i ciekawością; wykorzystanie zdobytej wiedzy i umiejętności do pokonania granic kulturowych; ułatwianie wymiany międzykulturowej; rozpoznawanie i docenianie istoty ludzkiej wykraczającej poza wpływy i cechy kulturowe i społeczne.</p>

#### Rozdział 2.1 postrzeganie i tożsamość kulturowa

Podczas warsztatu dla liderów integracji omówiono różne definicje terminu "kultura" oraz widoczne i niewidoczne części kultury.

Kultury uczy się poprzez socjalizację, edukację, szkolenia i doświadczenie. Kształtuje ona nasz styl życia i tożsamość osobistą od momentu narodzin. Kultura jest przekazywana i uczona poprzez język, gesty i sygnały niewerbalne, poprzez historie ustne i pisemne oraz

poprzez osobiste doświadczenia. W sposób widoczny doświadczamy kultury w obiektach materialnych, sztuce i muzyce, rytuałach i symbolach, ubiorze i kuchni, ale również doświadczamy kultury w bardziej subtelny sposób, dzieląc się przekonaniem na temat priorytetów, naszego rozumienia akceptowalnego zachowania, naszej religii i zasadniczo zasad, wartości, norm, które są akceptowane przez nasze środowisko społeczne, a nawet tabu, na które się nie godzi. Uczymy się tego obserwując otaczających nas ludzi - od najmłodszych lat - i naśladowując ich. Jako maluchy pragniemy uwagi i pozytywnej reakcji ze strony rodziców, więc naturalnie zachowujemy się w sposób akceptowalny (przynajmniej przez większość czasu). W związku z tym wysoce zalecana jest dokumentacja "Babies" (Balmès 2010), która pokazuje, jak czwórka dzieci z czterech różnych kultur dorasta w ciągu pierwszego roku życia oraz jak ich środowisko kulturowe i społeczne kształtuje ich doświadczenia i tożsamość.

Z "zewnątrz" specyficzna kultura może wydawać się jednorodna, co oznacza, że jest taka sama dla wszystkich członków kultury. Ale bliższe spojrzenie pokazuje, że kultura się zmienia i ewoluje. Oznacza to, że nawet nie jest definiowana w ten sam sposób przez wszystkich członków samej kultury. Nawet jeśli grupa ludzi należy do tej samej kultury, nie oznacza to, że są oni grupą jednorodną. Nasza indywidualna percepcja jest również ważna w komunikacji z ludźmi z różnych kultur i musimy uważnie przyglądać się czynnikom wpływającym na naszą percepcję, aby uniknąć stereotypów (Babelissima 2015).

### **Czym jest stereotyp?**

Jest to osąd lub założenie, jakie się przyjmuje wobec danej osoby w odniesieniu do pewnych cech, takich jak płeć, pochodzenie etniczne, kultura, a nawet wiek. Podczas gdy istnieje zjawisko pozytywnych stereotypów (np. 'Azjatki są dobre w matematyce'), stereotypy mają negatywne konsekwencje dla odbiorcy w większości przypadków. Stereotyp może nawet stać się tak silny, że członkowie stereotypowej społeczności również zaczynają w nie wierzyć i stają się samospełniającą się przepowiednią.

### **Kompetencje międzykulturowe i komunikacja międzykulturowa**

Aby zrozumieć, jak komunikować się z innymi kulturami, ważne jest zakodowanie używanego stylu komunikacji. Istnieją dwa rodzaje kultury:

#### **► Kultura niskokontekstowa**

W tej kulturze członkowie wyrażają to, co chcą powiedzieć w sposób jednoznaczny, co oznacza, że używają więcej słów i chętnie wyjaśniają dokładnie, co mają na myśli, powtarzając i reasumując swój punkt widzenia.

#### **► Kultura wysokokontekstowa**

W tej kulturze członkowie wyrażają to, co chcą powiedzieć w sposób dyskretny, co oznacza, że używają mniej słów i polegają bardziej na kontekście wokół słowa mówionego lub pisanego, na przykład za pomocą sygnałów niewerbalnych.

Obejrzyj te filmy, aby dowiedzieć się więcej o tym, jak można zrozumieć te rodzaje kultury:

- Tero Trainers. (2016, November 08). *Jaka jest różnica między kulturą wysokokontekstową a niskokontekstową?* [Plik wideo]. Link: <https://youtu.be/qKViQSnW-UA>

- ▶ The Lavin Agency Speakers Bureau. (2014, May 05). *Przewodnicząca przywództwa Erin Meyer: S pościeństwa niskokontekstowe a wysokokontekstowe* [Plik wideo]. Link: <https://youtu.be/9oYfhTC9IIQ>
- ▶ Carina Hofer. (2014, November 20). *Kultura niskokontekstowa* [Plik wideo]. Link <https://youtu.be/nkSOPf3cuOI>
- ▶ Carina Hofer. (2014, November 20). *Kultura wysokokontekstowa* [Plik wideo]. Retrieved from <https://youtu.be/UHgN2Ib27Yk>
- ▶ TEDx Talks. (2014, October 21). *Komunikacja międzykulturowa | Pellegrino Riccardi | TEDxBergen*. Link <https://youtu.be/YMyofREc5Jk>

## Rozdział 2.2 Budowanie mostów

Rozdział drugi jest całkowicie objęty interaktywną grą symulującą spotkanie dwóch zupełnie różnych kultur. Wywołuje ona zjawisko szoku kulturowego w oparciu o różnice w zachowaniach kulturowych i zachęca uczestników do opracowania skutecznych strategii radzenia sobie z problemami.

### Instrukcje:

Są dwie grupy: Architekci i Egzemplariani, podczas gdy ci ostatni są rodzimym plemieniem o bardzo odmiennej, ale niezbadanej kulturze. Architekci są wysłani do fikcyjnej krainy Exemplaria, aby nauczyć tubylców, w jaki sposób mogliby zbudować most, aby dotrzeć na swój rynek w jedną czwartą czasu, którego obecnie potrzebują, skracając czas z 2 dni do kilku godzin. Jednak egzemplarianie chcą się dowiedzieć, jak sami mogliby zbudować most, więc architekci muszą wyjaśniać proces krok po kroku.

Wyzwanie polega na tym, że kultura egzemplariuszy ma wyraźne zasady dotyczące komunikacji i ścisłe zasady dotyczące wykorzystania narzędzi, tak więc niektóre z nich mogą być wykorzystywane tylko przez mężczyzn, inne tylko przez kobiety, a jeszcze inne przez obie strony. Egzemplarianie nie są w stanie wyjaśnić swojej kultury osobom z zewnątrz, więc architekci muszą odkryć aktualne zasady komunikacji i dostosować je, aby skutecznie komunikować się nie będąc nieuprzejmymi.

### Efekt nauki:

Gra pomaga zrozumieć różnice między kulturami oraz trudności w ustaleniu specyficznych dla danej kultury zasad, norm i zachowań. Obie grupy są wypierane ze strefy komfortu, aby wspólnie wykonać zadanie. Najważniejszą częścią tej gry jest podsumowanie i refleksja po zakończeniu zadania, aby odróżnić fakty/obserwacje od wywołanych uczuć i interpretacji. Ponieważ każdy uczy się czegoś innego o sobie samym, zachęca się do sporządzania osobistych notatek podczas dyskusji.

Gra Egzemplariuszy oparta jest na grze *Derdian Game*, wydanej przez Radę Europy w międzykulturowym zestawie do nauki T-kit (2003).

## Zasoby:

- ▶ Balmès, T. (Director). (2010). *Babies* [Plik wideo]. France: StudioCanal/Alain Chabat.
- ▶ Babelissima (2015, November 29). Komunikacja Międzykulturowa [Plik wideo]. Link: <https://youtu.be/SkBXaKfxl7Y>
- ▶ Martinelli, S., Gillert, A., Taylor, M., & Rada Europy. (2003). *Interaktywna nauka T-kit (Derdian Game)*. Link: <https://www.nonformality.org/wp-content/uploads/2006/03/derdians.pdf>
- ▶ Tero Trainers. (2016, November 08). *Różnica między kulturą niskokontekstową a wysokokontekstową* [Plik wideo]. Link: <https://youtu.be/qKViQSnW-UA>
- ▶ The Lavin Agency Speakers Bureau. (2014, May 05). *Leadership Speaker Erin Meyer: Spłeczeństwa wysokokontekstowe i niskokontekstowe* [Plik wideo]. Link: <https://youtu.be/9oYfhTC9IIQ>
- ▶ Carina Hofer. (2014, November 20). *Kultura niskokontekstowa* [Plik wideo]. Link: <https://youtu.be/nkSOPf3cuOI>
- ▶ Carina Hofer. (2014, November 20). *Kultura wysokokontekstowa* [Plik wideo]. Link: <https://youtu.be/UHgN2Ib27Yk>
- ▶ TEDx Talks. (2014, October 21). *Cross cultural communication | Pellegrino Riccardi | TEDxBergen* [Plik wideo]. Link <https://youtu.be/YMyofREc5Jk>
  
- ▶ **Jeśli chcesz się dowiedzieć więcej na ten temat:**
- ▶ Community Tool Box. (2018). *Understanding Culture and Diversity in Building Communities*. Retrieved from <https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/culture/cultural-competence/culture-and-diversity/main>
- ▶ Rewboss. (2014). *Culture shock: What to expect from it* [Video file]. Retrieved from [https://youtu.be/D2mixQ\\_n\\_5E](https://youtu.be/D2mixQ_n_5E)